

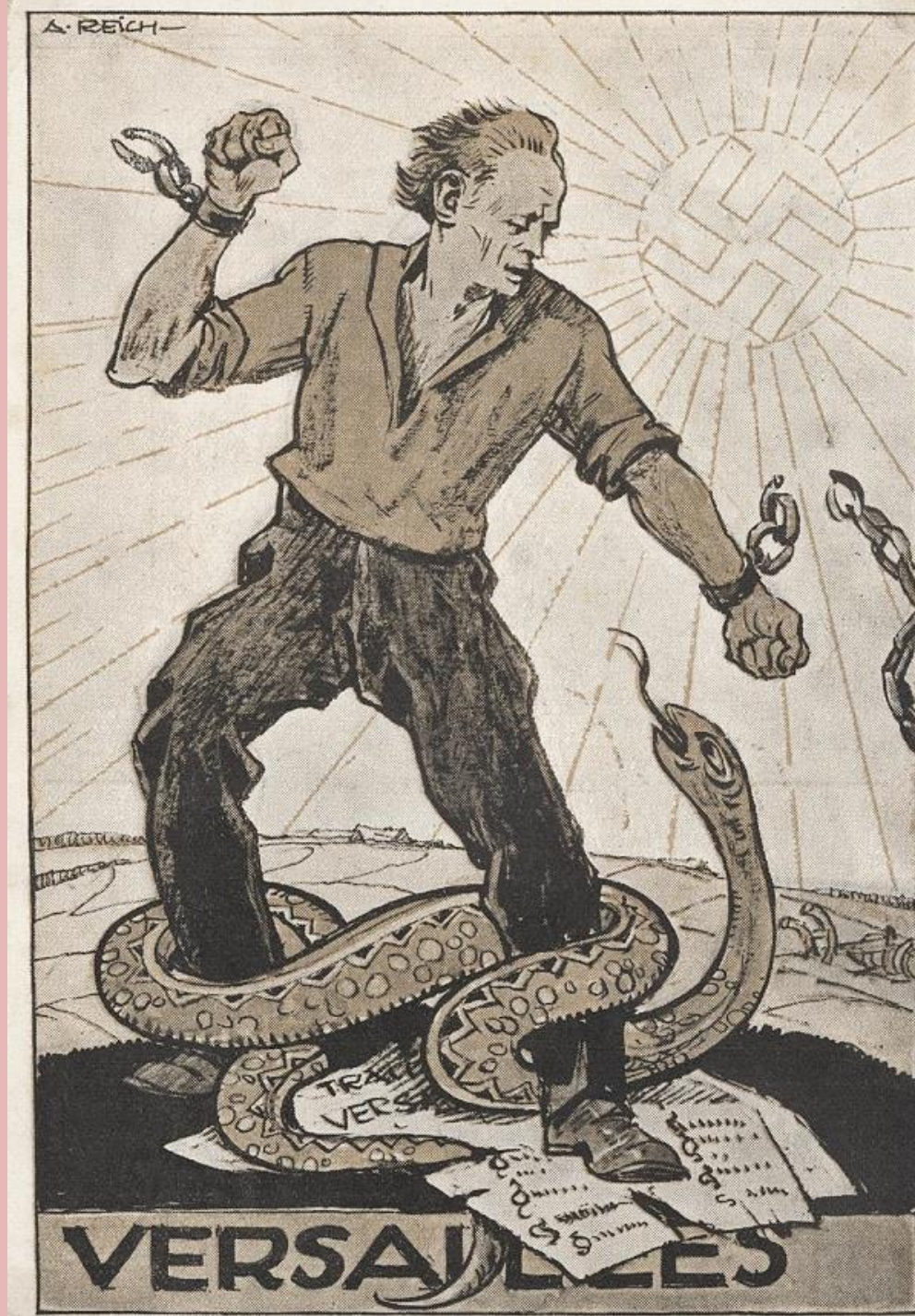
A Párizs- környéki békék

1919–1920

?

12.A

2024. november 4.

Mikor és hol nyílik meg a békekonferencia? – ?

1919. jan. 18., Versailles

1. Döntéshozók és céljaik

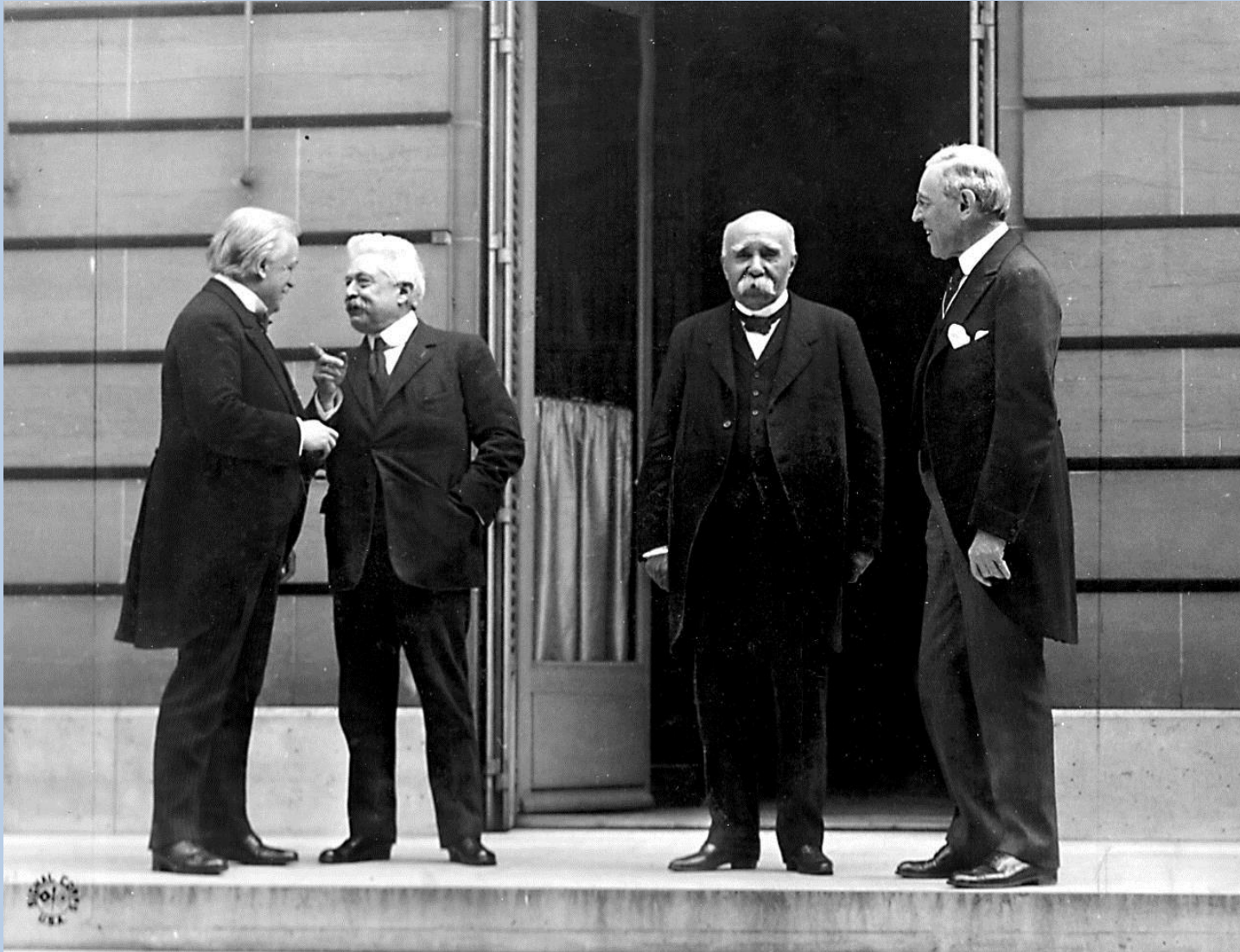
27 állam,
70 hivatalos delegátus,
kb. 1000 képviselő

Az óriások játékszere – ?

Die Riesen: Schau, schau, er protestiert — wie niedlich das ist!

A három (négy?) nagy – ?

DAVID LLOYD GEORGE, VITTORIO ORLANDO, GEORGES CLEMENCEAU,
and WOODROW WILSON (27 May 1919)

2. A nagyhatalmak céljai

- megtárgyalandó kérdések
 - 1. No.
 - 2. OMM
 - 3. az „orosz kérdés”
Szovjet-Oroszo.:
Ø képviselő!
 - 4. a Török Bir.
 - 5. a német gyarmatok sorsa
- NBr
 - No. gyarmatait megszerezni, tengeri hatalmát megszüntetni
 - Eu.-ban hagyja Fro.-ot érvényesülni,
– illetve mérsékli
- Fro. – EL
 - No.-ot meggyengíteni és gúzsba kötni
→ erős Lengyelo., Cseho.

*Versailles, tükörterem
↔ a lényeg a három nagy nem
hivatalos megbeszélésein dől el*

- USA

- béke, **távol-keleti / dél-amerikai / szibériai területek**

- **WILSON naiv és rossz a lobbijereje, érveit lesöprik**

- az amerikaiak kvázi kivonulnak a béketárgyalásokból

- Olaszó.

- Au.-tól megkapja

- Dél-Tirolt és Isztriát – ?

- Dalmáciát viszont nem – ?

- (← Szerb-Horvát-Szlovén Kir.)

- olasz felkelés → Fiumét kettéosztják
[1947: egész Fiume → Jug.]

„vittoria mutilata” → nemzeti kiábrándultság
háborús terhek, társadalmi válság

→ radikális mozgalmak

OVERWEIGHTED.

President Wilson. "HERE'S YOUR OLIVE BRANCH. NOW GET BUSY."

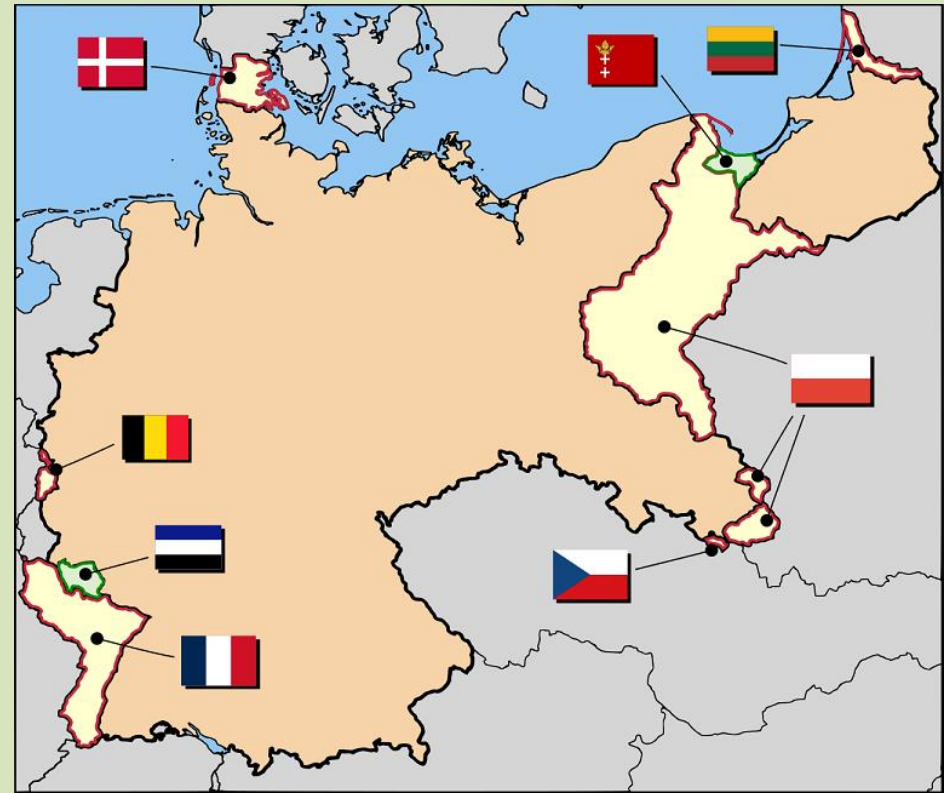
Dove of Peace. "OF COURSE I WANT TO PLEASE EVERYBODY; BUT ISN'T THIS A BIT THICK?"

- minden országnak három dolgot kell aláírnia:
 - területi rendezés
 - katonai rendezés ~ haderő csökkentése
 - jóvátétel **(később akarták megbeszélni)**
- fő elvek:
 - történelmi elv (Lo., Nagymorva Bir.)
 - etnikai elv = nemzeti önrendelkezés ← **megszépített statisztikák**
 - a Népszöv. garantálja a kisebbségvédelmet (= egyéni jogok) ☹️

3. No-gal: versailles-i béke

1919. jún. 28. – ?

- EL → Fro.
 - K-Poroszo elszakítva
a lengyel korridorral
 - Danzig / Gdańsk) Szabad Város
 - Saar-vidék
 - Rajna-vidék demilitarizált
(benne: Ruhr-vidék)
- ?

1935, 1936!

– hadsereg max. 100 ezer fő

(tisztikar max. 4000 fő, Ø ált. hadköt., Ø modern fegyvernemek)

– jóvátétel

összege 1919 után folyamatosan nő

1929: Young-terv → 59 évig, 1988-ig kellene fizetni

1932, lausanne-i szerződés:

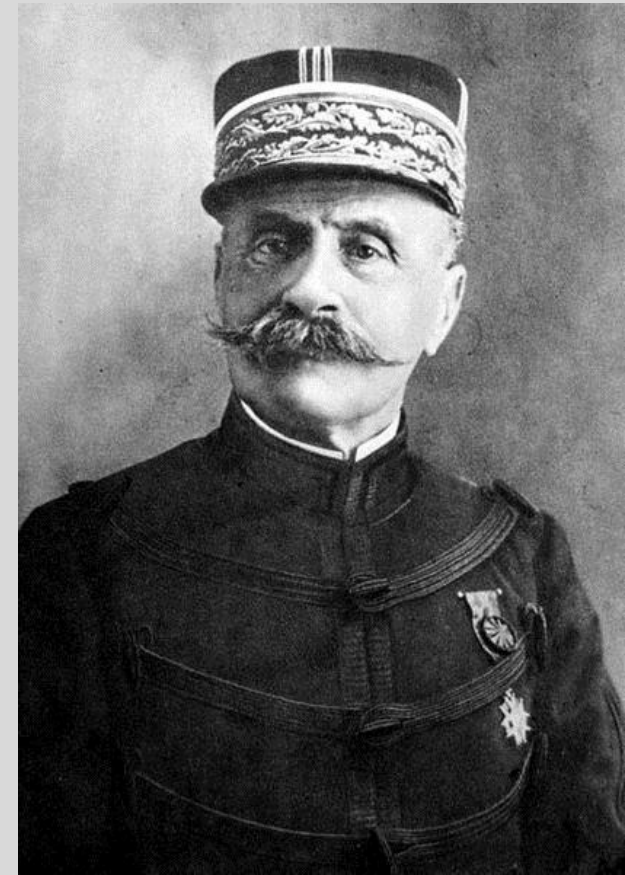
No további jóvátétele elengedve

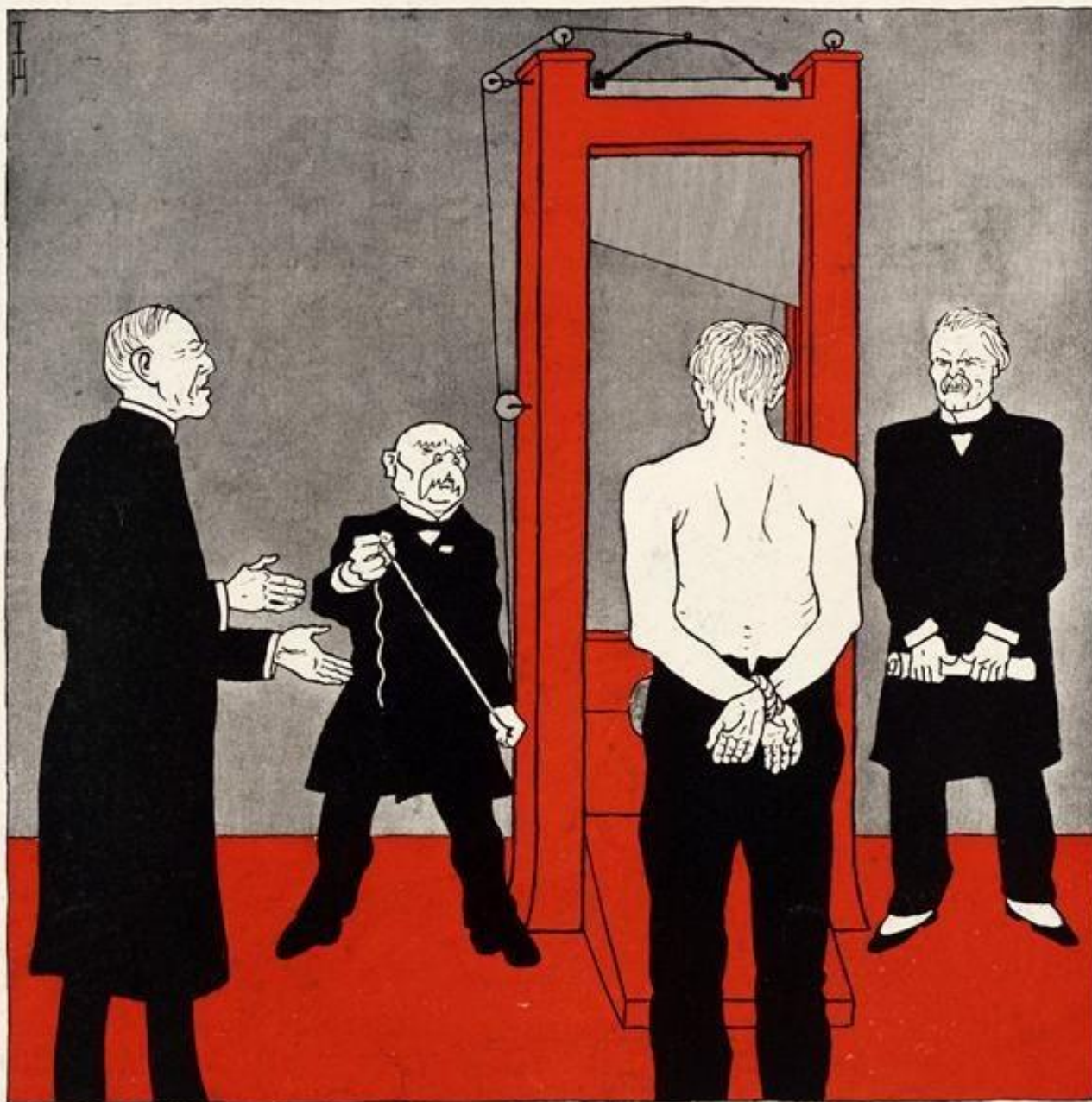
– **231. cikkely:** kimondja, hogy No. és szövetségesei felelősek minden kárért, amit a szövetséges hatalmak a német agresszió nyomán rájuk kényszerített háborúban elszenvedtek

„Ez nem béke, csak fegyverszünet 20 évre.”

(FOCH marshall – ?)

[értsd: a béke nem elég szigorú]

THOMAS
THEODOR HEINE
német művész és
író karikatúrája
(*Simplicissimus*
szatirikus
hetilap, 1919)

„Még Önnek is joga
van az önrendel-
kezéshez: mit kíván
– a zsebét halála
előtt vagy után
ürítsük ki?”

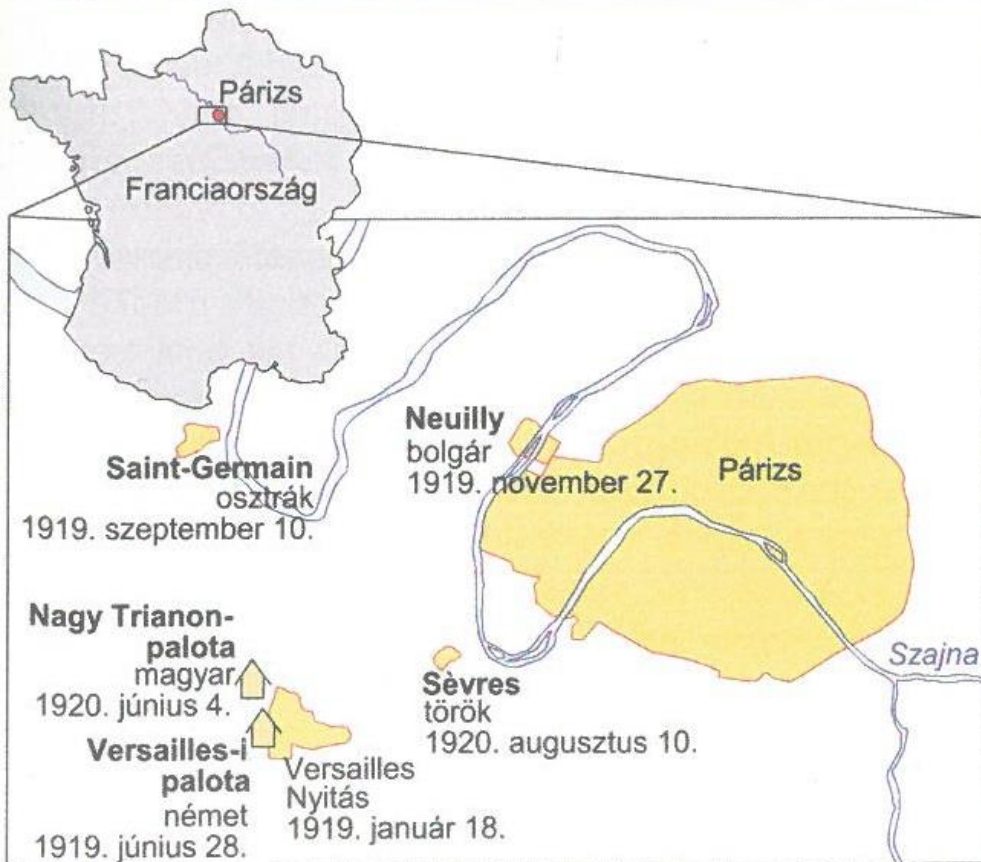
– ?

A békekötések Párizs környéki helyszínei – TK 143/6.

4. Au.-val: saint-german-i béke

1919. szept. 10.

- Ø Habsburg-mon., restauráció megtiltva
- Trieszt, Isztria, Dél-Tirol → Olaszó.
- katonai korlátozások
- Anschluss tilalma – ?

5. Közép-Európa

- Lo. ~ 1772 előtti határai
 - Csehszlovákia ← Cseho. + Szl. + Szudéta-vidék + Kárpátalja
- csehszlovák „nemzet”: 60% (45% cseh, 15% szlovák) – !
- kisebbségben: 3 M német (22%), 900 ezer magyar (8%), rutének (5%)

- Szerb-Horvát-Szlovén Királyság → 1929-től Jugoszlávia
 - Románia ← Besszarábia (= ?) + K-Mo.
- magyar, német, szerb ukrán kisebbség aránya $\approx 30\%$

6. Töröko.-gal: sèvres-i béke

1920. aug. 10.

- az Oszmán Bir. elveszíti területeinek $\frac{3}{4}$ -ét
 - Görögo., független Örményo., Szíria és Libanon fr mandátumterület, brit területek stb.

→ MUSZTAFÁ KEMÁL
(= 1934-től
KEMÁL ATATÜRK)
vezette lázadás
olaszok (eleve meghátrálnak),
görögök legyőzése + véreng-
zés az örmények ellen

→ 1923, lausanne-i béke:
nagyobb Töröko.

KEMÁL ATATÜRK

- szultánság eltörlése (1922) → Török Köztársaság (1923)
- M. K. 1920–38 közt. elnök / min. eln. Töröko. modernizálása
- reformjai –?

Hagia Sophia:

- JUSTINIANUS bizánci császár építteti
(†565)

„Legyőztelek, ó, Salamon!”

- 1453–1934: mecset
- 1935–2020: múzeum
- 2020 → mecset

*Muslim
prayers in
Hagia Sophia,
1931*

7. Orosz kérdés

- WILSON 6. pontja: „minden nemzet maga dönt politikai fejlődéséről”
- a szovjet vezetés nem legitim kormány
 - a bolsevik Oroszo.-ot nem fogadják el győztes hatalomnak
- a nagyhatalmak a belső erőviszonyok tisztázódására várnak

8. Európán kívüli területek

- Népszövetség / **Nemzetek Szövetsége**

- 1919–1945

- ← WILSON ideája

- USA végül Ø lép be

- a legyőzött államok nem tagjai

- (No.: 1926–33,
Mo.: 1922–39)

- valós hatalom híján nem hatékony

- (népszövetségi) mandátumterületek:

- a volt Török Bir. területeiből és a német gyarmatokból

- Irak, Palesztina → NBr

- Szíria, Libanon → Fro

- a győztesek gyarmati pozícióit javítja**

- Kína: független, „nyitott kapuk elve”

What is the cartoonist's opinion about the League of Nations?

*The Morning Tulsa
Daily World
(Oklahoma),
10 April 1920*

– ?

Az USA nem írta alá
a Párizs-környéki
békéket!

WILSON megbukik az
1920-i
elnökválasztásokon
1919: Nobel-békedíj

izolacionizmus – ?

1919, osztrák képeslap – ?

tördöfés-elmélet
SIEGFRIED – HAGEN – ?